Nr 63.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning; given Stockholms slott den 22 januari 1937.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över ecklesiastikärenden för den 9 oktober 1936 och den 22 januari 1937 vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § lagen den 9 december 1910 om reglering av prästerskapets avlöning.

GUSTAF.

N. Quensel.

Förslag
till
Lag
om ändrad lydelse av 11 §[1] lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning.

Härigenom förordnas, att 11 § lagen den 9 december 1910 om reglering av prästerskapets avlöning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

11 §.

1. — — — — —

5. Till innehavaren av kyrkoherdetjänsten i pastorat, där annan präst icke finnes till kyrkoherdens biträde anställd eller där jämte kyrkoherden endast finnes biträdande präst, som enligt vad särskilt är stadgat på eget ansvar sköter kyrkobokföringen för del av pastoratet,

samt till innehavare av komministerstjänst i annexförsamling med egen kyrkobokföring eller i del av församling, utgörande eget kyrkobokföringsdistrikt, där ej denne tjänstinnehavare åtnjuter biträde av adjunkt,

må, i enlighet med av Konungen härför meddelade närmare föreskrifter, för beredande åt tjänstinnehavaren, i den mån sådant prövas erforderligt, av semesterledighet under högst trettio dagar av året utgå bidrag ur kyrkofonden med belopp, beräknat efter 75 kronor för hel sådan ledighet under trettio dagar.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

---

[1] Senaste lydelse, se 1932: 405 och 1934: 617.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 oktober 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

— —

Departementschefen, statsrådet Engberg anför:

Frågan om beredande av semester åt prästerna har tid efter annan förts fram på dagordningen. Sålunda väcktes vid 1913 års riksdag motioner, i vilka yrkades, att riksdagen måtte för sin del besluta att medgiva de tjänstgörande prästerna semester under en månad årligen, i den mån enligt vederbörande domkapitels beprövande sådant kunde ske utan hinder för göromålens behöriga gång, därest tjänsten uppehölles genom tillfälligt åtagande av annan tjänstgörande prästman eller genom förordnande av stifts- eller kontraktsadjunkt, för vilkens tjänstgöring Konungen funnit skäligt bevilja anslag ur kyrkofonden. På statsutskottets hemställan lämnade riksdagen motionerna utan bifall.

Sedermera gjordes hos Kungl. Maj:t två olika framställningar i semesterfrågan, nämligen dels av Strängnäs stifts prästmöte i skrivelse den 18 mars 1918 och dels av allmänna svenska prästföreningens centralstyrelse i skrivelse den 17 februari 1919. Genom beslut den 23 april 1920 fann Kungl. Maj:t framställningarna icke föranleda vidare åtgärd.

Frågan om semester åt prästerskapet upptogs härefter såväl vid 1920 års som 1925 och 1929 års kyrkomöten. I skrivelse till Kungl. Maj:t den 2 december 1920, nr 53, hemställde sålunda 1920 års kyrkomöte om vidtagande av åtgärder, varigenom för beredande åt innehavare av prästerliga tjänster av högst en månads semester årligen måtte till ersättning åt deras vikarier årligen till domkapitlens förfogande ställas visst belopp ur kyrkofonden. 1925 års kyrkomöte framförde i skrivelse till Kungl. Maj:t den 4 november 1925, nr 39, liknande framställning som 1920 års kyrkomöte, därvid kyrkomötet uttalade, att ett belopp av 100,000 kronor om året syntes vara för det avsedda ändamålet till stort gagn. En vid 1929 års kyrkomöte i frågan väckt motion föranledde däremot icke till någon kyrkomötets åtgärd, detta dock av anledning att då upplysts, att av Kungl. Maj:t tillsatta 1927 års prästlöneregle-

ringssakkunniga skulle komma att i sitt betänkande upptaga förslag till beredande i viss omfattning av semester åt prästerskapet.

I det betänkande, som 1927 års prästlöneregleringssakkunniga avgåvo den 31 december 1929, anfördes i den nu föreliggande frågan, bland annat, följande:

Beträffande prästerna torde kunna sägas, att för en stor del av dem behovet av semester icke gjorde sig gällande i samma grad som för andra tjänstemän. Prästernas tjänstgöring vore av den natur, att den för åtskilliga av dem icke uteslöte möjligheten att vid olika tider av året under någon dag eller måhända några dagar även utan tjänstledighet unna sig vila, helt eller delvis, från tjänstearbetet. En sådan möjlighet gåves åtminstone för prästerna i de mindre arbetstyngda pastoraten. Någon trängande anledning till ett allmänt stadgande om rätt till semester för prästerna torde förty knappast föreligga. Ett annat skäl, som talade mot den allmänna semesterrätten för prästerna, vore det, att betydande svårigheter skulle uppstå för anskaffandet av erforderliga semestervikarier. Då semestern väl i allmänhet skulle uttagas under sommarmånaderna, komme med hänsyn till de ordinarie prästernas stora antal i åtskilliga fall säkerligen oöverstigliga hinder att uppstå för att åt dem alla anskaffa vikarier under semestern. På grund därav kunde det antagas, att en lagstadgad rätt till semester för alla präster bleve för ett icke ringa antal av dem tämligen illusorisk. Om också således enligt de sakkunnigas förmenande någon allmän rätt till semester för de ordinarie prästerna icke syntes böra stadgas, torde dock möjlighet till erhållande av semester böra beredas åt sådana ordinarie präster, som kunde vara i verkligt behov av en sammanhängande ledighet från ämbetsgöromålen. Därmed åsyftades närmast prästerna i de större arbetstyngda pastoraten ävensom präster i mera framskriden ålder. Sakkunniga ville på grund därav föreslå, att, i enlighet med vad 1920 och 1925 års kyrkomöten hemställt, till domkapitlens förfogande ur kyrkofonden ställdes visst årligt belopp, förslagsvis 100,000 kronor årligen, att användas till ersättning åt semestervikarier. Enligt de sakkunnigas mening borde semestertiden, vilken syntes böra begränsas till 30 dagar om året, sättas lika för kyrkoherdar och komministrar.

1931 års prästlöneregleringssakkunniga, som tillsatts bland annat i syfte att inom ecklesiastikdepartementet fortsätta utredningen av frågan rörande grunderna för lagstiftningen om prästerskapets avlöning m. m., upptogo i sitt betänkande den 15 oktober 1931, på de i 1929 års betänkande anförda skälen, det där framställda förslaget om beredande av semester åt prästerna.

Ifrågavarande förslag mötte, vid remissen av sistnämnda betänkande, ingen annan erinran än att domkapitlet i Växjö ansåg semesteranslaget alltför lågt tilltaget, varjämte domkapitlen i Linköping och Härnösand framhöllo behovet av vissa riktlinjer för domkapitlens beslut rörande semester, t. ex. angående semestertidens längd, arvodens belopp, om ansökningar skulle ingivas och om äldre prästmän skulle ha företräde. Av domkapitlets i Linköping anförande må återgivas följande:

Om icke normer fastställas, så kan det vara fara värt, att det för semester tillgängliga beloppet kommer att användas till beredande av semester för sjuka prästmän, varigenom syftet med beredande av semester skulle komma att förryckas. Det komme även att vara synnerligen svårt för domkapitlen att avgöra, huruvida behov av semester verkligen föreligger eller icke. Om inga klara riktlinjer föreligga, kan följden bliva den, att då semesteranslaget ju är begränsat, endast de prästmän, som först gjort anspråk på semester, komma i åtnjutande av denna förmån, ehuru dessa prästmän måhända delvis i verkligheten kunna vara mindre i behov av semester än sådana prästmän, som först senare anmäla sig till semesters erhållande. Dessa svårigheter undanröjas, därest vissa normer fastställas. Härigenom kommer även att förebyggas den eventualiteten, att olika principer tillämpas i olika stift. Bland tillämpliga bestämmelser torde kunna framhållas viss ålder och viss tjänsteställning, varjämte i allmänhet företräde bör lämnas för de ordinarie prästerna i städerna samt i de större lantpastoraten. Semestern synes böra beräknas icke efter månad utan efter dagtal, och olika dagtal torde bestämmas för olika kategorier av prästmän.

Genom en vid 1932 års kyrkomöte väckt motion, vari hemställdes, att kyrkomötet måtte hos Kungl. Maj:t begära snar utredning rörande möjligheten att i viss utsträckning bereda semester åt prästmän, blev frågan ånyo underställd kyrkomötet. Särskilda utskottet, till vars handläggning motionen hänsköts, anförde i sitt betänkande, att då, på sätt framginge av Kungl. Maj:ts proposition till 1932 års riksdag, nr 187, med förslag till ecklesiastik boställsordning m. m., något förslag om ny prästlönereglering då icke ansetts böra framläggas, och frågan om beredande av semester åt prästerskapet icke torde kunna finna sin lösning utan i samband med genomförande av ny lönereglering för prästerskapet, det funnes skäl förvänta, att denna fråga komme att bliva föremål för förnyad allsidig prövning före framläggandet av definitivt förslag till lönereglering. Utskottet hemställde i följd härav, att den i ämnet väckta motionen icke måtte föranleda någon kyrkomötets åtgärd. Denna hemställan bifölls av kyrkomötet.

I den prästerliga semesterfrågan gjordes slutligen motionsvis en framställning även vid 1934 års kyrkomöte.

I sitt i anledning av motionen avgivna betänkande anförde kyrkolagsutskottet, bland annat, följande:

Ingen torde numera med fog kunna bestrida, att prästerna, lika väl som andra befattningshavare, äro i behov av en tids sammanhängande ledighet om året för vila och rekreation. I avsaknad av lagstadgad rätt till sådan ledighet hava prästerna emellertid varit hänvisade att på andra vägar förskaffa sig erforderlig ledighet. Härvid har i praxis ofta tillämpats den ordningen, att en präst tagit ledigt för hälsans vårdande eller för enskilda angelägenheter och att under tiden en annan ordinarie präst vikarierat för honom jämsides med att han uppehållit sin egen tjänst. Någon kontant gottgörelse för vikariatet har vanligen icke ut-

gått, utan ersättningen därför har bestått i att prästen vid annat tillfälle bistått sin kollega på samma sätt. Ett sådant uppehållande turvis av två tjänster möter emellertid mångenstädes oöverstigliga hinder, exempelvis när den ena tjänsten eller båda äro förenade med duplikationsskyldighet eller när avståndet mellan tjänstgöringsorterna är alltför stort. I dylika fall har prästen haft att välja mellan att avstå från semester eller att vidkännas kostnaden för en särskild vikarie.

Att nu söka införa en allmän rätt för prästerna till kostnadsfri semester torde icke kunna ifrågakomma och synes heller icke vara av motionären åsyftat. Utskottet vill i detta sammanhang blott erinra om det sammanhang, som prästernas semesterfråga äger med frågan om ny lönereglering för prästerskapet, vilket sammanhang av särskilda utskottet vid 1932 års kyrkomöte framhållits. Sedan numera prästlöneregleringsfrågan ställts på framtiden och det synes ovisst, om densamma inom överskådlig tid ånyo kommer att upptagas, synas emellertid starka skäl tala för att söka åstadkomma åtminstone en provisorisk lösning av semesterfrågan i syfte att bereda semester åt de präster, som enligt vad ovan framhållits icke kunna utan ekonomisk uppoffring förskaffa sig sådan ledighet. En provisorisk lösning av prästernas semesterfråga i denna begränsade omfattning förefaller icke möta svårigheter ur vare sig finansiell eller organisatorisk synpunkt. En närmare utredning av alla på saken inverkande omständigheter synes emellertid vara erforderlig, innan den av motionären upptagna frågan kan avgöras.

I underdånig skrivelse den 3 december 1934, nr 30, har härefter kyrkomötet under åberopande av kyrkolagsutskottets nu återgivna betänkande anhållit, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning, huruvida och i vilken omfattning kostnadsfri semester kunde beredas ordinarie präster, samt för kyrkomötet framlägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning.

Sedermera har inom ecklesiastikdepartementet tillkallad sakkunnig, kammarrådet Tom Wohlin verkställt utredning i ämnet och med skrivelse den 22 augusti 1936 avgivit ett förslag till tillägg till 11 § prästlöneregleringslagen, avsett att på visst sätt och i viss utsträckning tillgodose semesterbehovet för de i kyrkomötets skrivelse åsyftade prästerna, vilket förslag torde få såsom bilaga fogas till detta protokoll (Bil. A).

Över den sakkunniges förslag hava kammarkollegiet och statskontoret den 23 september 1936 avgivit infordrat gemensamt underdånigt utlåtande.

Den sakkunnige anför i sin skrivelse, bland annat, följande:

Det senast avhållna kyrkomötets förnyade framställning i den prästerliga semesterfrågan siktar till en provisorisk lagstiftningsåtgärd, som, utan att föregripa en tilläventyrs blivande mera allsidig prövning av spörsmålet från allmänna lönemässiga och tjänsteorganisatoriska synpunkter, skulle kunna bringa viss lättnad tillsvidare vid tillgodoseende av det behov av semesterledighet för präster, som otvivelaktigt föreligger. Denna frågas historik visar emellertid tydligen hän på att under de förutsättningar, varmed man sålunda i närvarande läge har att räkna,

icke obetydliga praktiska svårigheter möta, då det gäller att finna en framkomlig väg för uppordnandet av här berörda angelägenhet.

Gemensamt för de hittills i saken framlagda förslag, som fått någon mera konkret utformning, är tanken att underlätta möjligheterna för ordinarie präster till erhållande av semester genom utlämnande av bidrag av allmänna medel — kyrkofonden — till kostnaden för erforderlig vikarie under semestertiden. Totalkostnaden för sådana bidrag har förutsatts icke böra överskrida ett visst jämförelsevis snävt utmätt belopp, eller 100,000 kronor årligen. Härvid är att uppmärksamma, att antalet ordinarie präster, vilkas löneförhållanden regleras av prästlöneregleringslagen, för närvarande (enligt statistiska uppgifter för år 1935) uppgår tillhopa till 2,243, varav 1,376 kyrkoherdar och 866 komministrar. Den kostnad ordinarie präst jämlikt de prästerliga löneförfattningarnas bestämmelser har att vidkännas för vikarie under en månad å sin kyrkoherde-, respektive komministerstjänst kan, med grov approximation, genomsnittligt skattas, där vikarien jämväl uppehåller eller biträder vid annan tjänst, till 135 kronor för kyrkoherde och 125 kronor för komminister samt, där så ej är fallet, till 185 kronor för kyrkoherde och 175 kronor för komminister. Det framgår ju utan vidare av dessa siffror, att det ifrågasatta, till 100,000 kronor maximerade anslagsbeloppet ur kyrkofonden icke kan vara avsett att ersätta vikariatskostnader för samtliga ordinarie präster i hela den utsträckning samma siffror angiva. Man synes i stället, i första hand, ha förutsatt en utgallring av dem, som över huvud skulle bliva anslagsberättigade, och dessutom tydligen även ha tänkt sig, att bidragsbeloppet borde så utmätas, att den, som toge möjligheten till semesterledighet i anspråk, regelrätt finge själv vidkännas viss kvotdel av kostnaden därför.

Vad härvid angår de grunder efter vilka den förutsatta utgallringen av anslagsberättigade skulle företagas, befinnes det, att de hittills rörande denna fråga framförda förslagen företrädesvis följa två principiellt helt skilda linjer. Efter den ena av dessa linjer skulle prövningen insättas på den omständigheten, huruvida den ene prästen kunde förutsättas vara i ett, objektivt sett, större behov av semestervila än någon annan dennes kollega. Såsom dem, vilka från denna synpunkt i första hand borde komma i åtanke till semesterkostnadsbidrag, har man framhållit präster i städerna och i större landspastorat samt prästmän i mera framskriden levnadsålder. Företräde till dylikt bidrag skulle följaktligen enligt denna uttagningsprincip komma att grunda sig på något — helst då det gäller en talrik tjänstemannagrupp — så vanskligt att officiellt bedöma som den relativa graden av rekreationsbehov de prästerliga befattningshavarna emellan.

Enligt den andra av de berörda linjerna skulle grunden för uttagningen av de bidragsberättigade vara en helt annan. Härvid har man nämligen tagit fasta på en särskild ordning, som behovet och förhållandena själva skapat och, som — ehuru icke alltid i strikt författningsenliga former — vunnit utbredd tillämpning såväl i städer som på landsbygden, nämligen den praxis, att två ordinarie präster — för möjliggörande av en turvis semesterledighet för dem båda — vikariera å varandras tjänster under samtidigt uppehållande av sin egen och utan anspråk å eljest utgående pekuniär gottgörelse för bestridandet av den andra tjänsten. Denna utväg har dock på grund av särskilda förhållan-

den i flera eller färre fall icke varit och kan även framgent icke alltid bliva möjlig att tillita. Fördenskull ser sig i sådana fall den ledighetsbehövande prästen ställd inför alternativet att antingen avstå från ledigheten eller underkasta sig utgifterna för en särskild vikarie med avlöningsanspråk enligt härför gällande författningsbestämmelser. Syftemålet enligt förevarande lösningslinje skulle därför vara att i viss utsträckning ekonomiskt bispringa just sistnämnda, mindre gynnsamt lottade präster.

Vid ett närmare övervägande av det föreliggande problemet ledes man otvivelaktigt till den uppfattningen, att endast denna senare utväg i närvarande läge är framkomlig. En individuell behovsprövning av den art, som i det föregående antytts, skulle, vill det förefalla, komma att ställa domkapitlen inför en knappast överkomlig uppgift. Den ene prästen tröttnar fortare än den andre, och det kan icke utan vidare sägas vara bästa rättvisa, att giva den förre en förmån framför den senare. Uppmärksammas bör även, att semesterledigheten ju icke blott avser att tillgodose vilobehovet såsom sådant utan ej mindre att bereda möjlighet till ett avbrott i yrkesverksamheten, varav tillfälle gives till vistelse för kortare tid i annan omgivning än å tjänstgöringsorten. Att prästerna enbart i förhållande till tjänste- eller levnadsålder skulle förhjälpas till utnyttjande av denna möjlighet torde, djupare besett, ej heller vara till prästbefattningens fromma.

Det visar sig likvisst, att även införandet av ett bidragssystem, som följer det andra av de berörda alternativen eller som, närmare bestämt, grundas på en kategoriklyvning mellan dem, som förutsättas kunna och som förutsättas icke kunna ordna semesterfrågan utan kännbar ekonomisk uppoffring, är förbundet med vissa i ögonen fallande vanskligheter. Vad då först vidkommer den dubbeltjänstgöring, som de för semesterledighetens möjliggörande tillämpade tjänstebytena medföra och förutsätta, kan naturligtvis icke förnekas, att detta system såsom sådant ur tjänsteorganisatorisk synpunkt är föga tilltalande. Systemet är emellertid inom vår kyrka gammalt och har ju som bekant allt hitintills icke kunnat avvecklas ens då det gäller upprätthållandet av de prästerliga tjänsterna i landet vid vakanser, sjukdoms- och andra förekommande fall, när behov av vikariat normalt förekommer. Efter prästbristens upphörande har väl förhållandena på denna punkt väsentligen förbättrats, men ytterst har man att föra dubbeltjänstgöringssystemet tillbaka på det förhållandet, att ordination av adjunkter inom stiften icke sker till större antal än att samtliga kunna garanteras avlönad sysselsättning året om. Att systemet i fråga likväl kunnat visa sig organisatoriskt funktionsdugligt sammanhänger givetvis med de relativt fria tjänstgöringsformer, varunder församlingsprästerna, åtminstone vid en jämförelse med de flesta övriga befattningshavare i allmän tjänst, kunna utöva sin verksamhet.

Det kan emellertid med fog antagas, att olämporna med dubbeltjänstgöringssystemet i allt fall måste göra sig mindre påminta under sommarmånaderna, varunder semesterledigheterna av naturliga skäl väl företrädesvis komme att förläggas, helst denna tid av året för den kyrkliga verksamheten inom landets församlingar gemenligen lärer representera ett lugnare skede.

Det semesterbidragssystem man nu skulle söka riktlinjer för måste så-

lunda icke blott räkna med »tjänstebytenas» tillåtlighet — härvid naturligtvis förutsatt, att dessa icke företagas endast under formen av privata överenskommelser befattningshavarna emellan utan varda av domkapitlen godkända och bekräftade med vederbörliga förordnanden — utan vid regleringen måste till och med tillses, att bidragssystemet icke kommer att verka därhän, att prästernas intresse av att i första hand söka semester- och vikariatsfrågans ordnande genom tjänstebyte förminskas.

Systemets ömtåligaste punkt måste alltid bliva att i tillämpningen finna objektiva kriterier på de fall, då präst enligt här antagna riktlinjer skulle bliva bidragsberättigad. Två utvägar stå härvid till buds. Man kan, förutsatt att totalanslaget från kyrkofonden för hela riket i lag fixeras, överlämna åt administrativ efterreglering eller åt praxis att söka sig fram till rättvisast möjliga normer för bidragsutdelningen, eller man kan söka redan i lagbestämmelserna infoga vissa bindande regler i förevarande avseende. Det vill förefalla, som om man i valet häremellan har att giva ett obetingat företräde åt den senare av dessa utvägar. Det skulle då gälla att i lagstadgandet i ämnet såväl intaga en allmänt begränsande bestämmelse beträffande de tjänsteorganisatoriska fall, då bidrag, som här avses, må kunna utgå, som ock omedelbart fixera bidragets belopp. Fördelen med ett sådant tillvägagångssätt är i ett viktigt avseende uppenbar. Man kan med en sådan anordning undslippa ett maximerande av totalanslaget, man undgår varje anledning till konkurrens stiften emellan, då det gäller den anpart av anslaget, som skulle komma på varje särskilt stifts lott, och Kungl. Maj:t befrias från en årligen upprepad vansklig prövning, huru rättvisa härutinnan, med hänsyn till de vitt skiftande förhållanden, som råda inom de olika stiften, skall kunna skipas. Över huvud synes det vara utomordentligt angeläget att i görligaste mån förebygga, att den blivande prövningen inom domkapitlen av hithörande ärenden, i brist på objektivt hållbara regler för tillämpningen, löper ut i godtycket. Faran härför synes i själva verket vara ojämförligt större än den olägenhet, som kan bliva förbunden med en lagreglering, även om denna senare skulle visa sig oförmögen att i varje individuellt fall förverkliga den fulla likställigheten.

Vad så angår innebörden av de lagföreskrifter, som i här angivna syfte skulle påkallas, lämnar ju sakens natur en viss omedelbar vägledning. Givet är, att hinder mot tillitande av »tjänstebytesmetoden» i första hand kan föreligga för de kyrkoherdar, som ensamma — eller sålunda utan biträde vare sig av i pastoratet anställd komminister eller kyrkoadjunkt eller av personligt ämbetsbiträde — fullgöra församlingsvården inom sina pastorat. Väl kan ju tänkas att även en sådan »ensittarkyrkoherde» i vissa fall blir i tillfälle att åvägabringa ett tjänstebyte, i så fall med präst i grannpastorat. Men förutsättningarna härför äro, såväl av geografiska som andra skäl, alltid ovissa. Där så ej kan ske, böra ju tydligen de kyrkoherdar, som här avses, i första rummet hänföras till de bidragsberättigades kategori. Men ett lagstadgande, som förbehölle semesterbidraget uteslutande för nu angivna kyrkoherdar, skulle påtagligen bliva för snävt. Man har nämligen att hålla i sikte, att även i två- eller flerprästspastorat förhållandena kunna gestalta sig så, att tjänstealternering mellan kyrkoherden och biträdande präst är om ej ogenomförbar så dock mycket oläglig. Företrädesvis komma här

i fråga de fall, där avståndet mellan de i samma pastorat tjänstgörande prästernas stationeringsorter är allt för stort. Kyrkoherdar i pastorat med dylik organisation av tjänsterna böra skäligen ej heller vara uteslutna från möjlighet till erhållande av det tillämnade semesterkostnadsbidraget. Huruvida kyrkoherde i fall, som här sist avses, skall vara *formellt* berättigad till angivna förmån bör dock lämpligen i lagen varken bindas till en bestämmelse om viss minimiväglängd mellan stationeringsorterna — en bestämmelse som ju med hänsyn till de vitt skiftande kommunikationsförhållandena på olika orter skulle få en föga rationell innebörd — eller lämnas åt det diskretionära avgörandet. En plausibel, mot regleringens syfte på denna punkt tillräckligt svarande bestämmelse synes vara, att man med »ensittarkyrkoherdarna» likställer kyrkoherdar, vilkas enda biträde vid pastoralvården utgöres av komminister eller kyrkoadjunkt med egen kyrkobokföringsskyldighet för viss del av pastoratet.

Den motivering, som här framförts för att till de formellt bidragsberättigade kyrkoherdarnas kategori även hänföra vissa kyrkoherdar i två- eller flerprästspastorat, bör tydligen leda till att jämväl en komminister, som är stationerad avsides i ett pastorat och där på mera självständigt sätt ombesörjer församlingsvården, må kunna, där förhållandena i övrigt så påkalla, göras delaktig av semesterkostnadsbidraget. Såsom ett speciellt villkor härför bör dock givetvis — i likhet med för kyrkoherdarna — gälla, att sådan komminister icke själv för den tid, varunder semesterledigheten skulle uttagas, åtnjuter biträde av personlig adjunkt.

Vad härefter vidkommer beloppet av det tilltänkta semesterkostnadsbidraget, måste dess utmätande bliva beroende av överväganden från två skilda huvudsynpunkter. På sätt redan i det föregående betonats har icke avsetts, att den semesterledige prästen, där särskilt förordnad vikarie med anspråk på gottgörelse efter avlöningsförfattningarna blir erforderlig, skall ersättas hela den därmed förenade utgiften. Totalkostnaden för det allmänna för ifrågavarande ändamål har ansetts skäligen böra begränsas till ungefär det belopp, 100,000 kronor, som tidigare föreslagits. Spörsmålet uppställer sig då, till vilken högsta summa de individuella bidragsbeloppen må kunna sättas för att kyrkofondens totalutgift, därest de ovan i övrigt föreslagna normerna för bidragens tilldelande lagfästas, icke skall gå utöver angivna kostnadsram. För beräkning härav har på grundval av uppgifter ur 1935 års på Håkan Ohlssons förlag i Lund utgivna »Statistisk matrikel över svenska kyrkans prästerskap» verkställts utredning rörande antalet församlingspräster för närvarande i riket jämte undersökningar angående dessas fördelning å de olika pastoraten inom varje stift och om kyrkoherdarnas och komministrarnas tjänstgöringsförhållanden med hänsyn till förekomsten i pastoratet dels av prästerligt biträde i tjänsten, dels av skyldighet för komminister att på eget ansvar ombesörja kyrkobokföringen för viss del av pastoratet. Resultatet härav har sammanställts i en särskild tablå. Då tiden icke medgivit någon kontroll av källuppgifterna i löneregleringsresolutioner eller andra primärakter, måste reservation göras för eventuella misstag och därav föranledda detaljfel i tablån. Eftersom de däri ingående sifferuppgifterna emellertid endast äro avsedda att tjäna såsom underlag för förhandsuppskattningen av den ungefärliga kostnaden för semesterbidragen under givna förutsättningar, torde möjligen förekom-

mande fel i tablåns detaljuppgifter dock icke få någon större betydelse för den föreliggande frågans bedömande.

Av tablån framgår, att enligt den använda matrikeln vid 1935 års ingång funnos i riket, såsom förut omnämnts, tillhopa 1,376 kyrkoherde- och 866 komministerstjänster. Därjämte funnos i pastoraten till — huvudsakligast kyrkoherdarnas — biträde anställda sammanlagt 555 extra ordinarie församlingspräster, varav 184 kyrkoadjunkter och 371 pastoratsadjunkter och, av de sistnämnda, 195 såsom tillfälliga vikarier och 176 såsom personliga ämbetsbiträden. Inom 592 pastorat åtnjöto kyrkoherdarna icke biträde vare sig av komminister eller av kyrkoadjunkt eller av pastoratsadjunkt såsom personligt ämbetsbiträde. I 261 andra pastorat hade kyrkoherden visserligen biträde i tjänsten av en eller flera komministrar men åvilade komministern desslikes skyldighet att på eget ansvar sköta kyrkobokföringen antingen för till pastoratet hörande annexförsamling med egen kyrkobokföring eller för del av församling, som utgjorde eget kyrkobokföringsdistrikt, och fanns därutöver icke anställd någon kyrkoadjunkt eller någon pastoratsadjunkt såsom personligt ämbetsbiträde åt kyrkoherden. I de här angivna pastoraten uppehöllos vid angivna tidpunkt kyrkoherdetjänsterna till ett antal av 71, respektive 23 på tillfälliga förordnanden av pastoratsadjunkter. Inalles 441 komministrar voro speciellt anställda för viss annexförsamling eller för särskilt kyrkobokföringsdistrikt inom församling och hade följaktligen att på eget ansvar sköta kyrkobokföringen för sitt avskilda tjänstgöringsområde. Av dessa komministerstjänster bestredos 35 för tillfället av vikarierande pastoratsadjunkter.

För år 1935 finnas alltså inalles 592 »ensittarkyrkoherdar» och 261 kyrkoherdar utan biträde av annan präst än möjligen av komminister med särskild kyrkobokföringsskyldighet samt därjämte 441 dylika komministrar eller allt som allt 1,294 enligt den här föreslagna regleringen semesterbidragsberättigade präster. Av dessa voro det ifrågavarande året 129 tjänstlediga med pastoratsadjunkter såsom vikarier. Då dessa lediga präster i regel icke samt de för dem tjänstgörande vikarierna ej alls skulle kunna komma i fråga till semesterbidrag, borde det uppgivna totalantalet behöriga präster egentligen minskas med sistnämnda antal. Då emellertid dylika vikariatsförhållanden givetvis betydligt växla under olika år och flera av de lediga prästerna dessutom kunna förväntas träda i tjänst under året och i följd därav möjligen kunna bliva berättigade till semesterbidrag för åtminstone en del av den medgivna semestertiden, torde det vara skäl att i den förevarande finansieringskalkylen till större delen bortse från angivna minus-post. Man lärer fördenskull skäligen kunna uppskatta antalet till semesterbidrag formellt berättigade präster till mellan 1,250 och 1,300.

Fördelas det från kyrkofonden beräknade maximianslaget, 100,000 kronor, å hela detta antal präster, så erhålles 77 à 80 kronor för bidrag åt varje präst.

Man finner sålunda, att, därest *samtliga* de präster, vilka enligt de i det föregående föreslagna reglerna skulle vara *formellt* berättigade att söka bidrag, som här avses, också efter företagen prövning skulle tilldelas ett dylikt, totalutgiften troligen skulle komma att överskrida de 100,000 kronorna, redan om månadsbidraget för en var av prästerna sattes till 80 kronor. Förutsättas kan väl, att en viss, icke så oväsent-

lig gallring alltid kommer att av domkapitlen företagas bland sökandena. Men den reducering av kyrkofondens totalutgift för själva semesterbidragen, som därigenom möjligen skulle uppstå, kan förmodas komma att åtminstone delvis uppvägas av vissa ökade resekostnader, vartill kyrkofonden författningsenligt jämväl lämnar bidrag. I den mån för semesterledigheternas ordnande »tjänstebyten», i enlighet med förordnanden av domkapitlen men utan bidrag från kyrkofonden, komma att i vidgad utsträckning äga rum mellan innehavare av prästerliga tjänster i skilda pastorat, äga nämligen vederbörande viss rätt till särskilt kostnadsbidrag för därav föranledda resor mellan pastoraten. Enahanda resekostnadsbidrag kommer ock att utgå, därest under ledighet med semesterbidrag såsom vikarie förordnas präst, som samtidigt har att fullgöra tjänstgöring i annat pastorat. Härav uppkommande merutgift för fonden bör rätteligen också redovisas.

Även från en annan synpunkt finnes det anledning tillse, att semesterkostnadsbidraget icke sättes högre än till ett belopp motsvarande ungefär hälften av den utgift, en för ändamålet förordnad vikarie enligt avlöningsförfattningarna skulle åsamka den ordinarie prästen. Denna utgift kan på sätt ovan nämnts — visserligen med grov approximation — beräknas till ett belopp i genomsnitt, för olika tjänstgöringsförhållanden växlande mellan 125 och 185 kronor, eller alltså i medeltal och i avrundat belopp till 150 kronor för månad. I avseende härå har man att beakta, att även den ordinarie präst, som kan bereda sig semesterledighet genom tjänstebyte, icke alltid kan erhålla denna förmån helt utan vederlag. Förutom en viss, åtminstone formellt utsträckt tjänstgöringsskyldighet under tjänstealterneringstiden, lärer han icke så sällan få underkasta sig även en pekuniär uppoffring, nämligen för ett särskilt predikobiträde, vars tillkallande med hänsyn till predikoturerna i vederbörande pastorat kan befinnas erforderligt. I betraktande härav bör semesterbidraget, för att icke därigenom någon markerad olikställighet i personliga ekonomiska uppoffringar skall uppstå mellan de bidragsberättigade och de icke bidragsberättigade prästerna, ej sättas för högt. Såsom ett från alla ovan framhållna synpunkter antagligt belopp har i förslaget upptagits 75 kronor, beräknat för hel semesterledighet under trettio dagar och lika för kyrkoherde och komminister.

Det har redan i det föregående antytts, att det här föreslagna bidragssystemet med dess i viss mån schematiska reglering väsentligen måste få karaktären av en försöksanordning. Kommer en blivande erfarenhet att giva vid handen, att i individuella fall befogade intressen blivit genom den anordnade regleringen otillbörligen tillbakasatta, torde därav påkallad jämkning i regleringen kunna framdeles utan större svårighet vidtagas.

Vad slutligen vidkommer avfattningen av det uppgjorda förslaget till ändrad lydelse av 11 § prästlöneregleringslagen synes allenast behöva ytterligare framhållas, att då i förslaget använts beteckningen »innehavaren av kyrkoherdetjänsten» och »innehavare av komministerstjänst» därmed avsetts att angiva, att även präst, som förordnats att såsom vakansvikarie, som i 1935 års avlöningsreglemente avses, uppehålla vederbörande tjänst, skall enligt de meddelade bestämmelserna vara lika berättigad till erhållande av semesterbidrag som den ordinarie innehavaren av tjänsten. Härvid är ju dock att uppmärksamma, att, därest

vakansförordnandet endast omfattar del av kalenderåret, vakansvikarien — i likhet för övrigt med annan präst som endast under del av året bestrider sin tjänst — blott kan komma i åtnjutande av en mot tjänstgöringstiden svarande part av det för helt tjänstgöringsår avsedda månadsbidraget.

Bestämningen i författningstexten för angivande av komminister med särskild skyldighet i avseende å kyrkobokföringen har i huvudsak hämtats från hithörande bestämmelser i 1915 års förordning angående kyrkoböckers förande.

Av den i den sakkunniges här återgivna skrivelse omförmälda tablån torde såsom bilagor till detta protokoll få fogas i tablån ingående dels en »Sammanställning för år 1935 över svenska kyrkans prästerskap», dels ett »Sammandrag» över uppgifterna beträffande de särskilda stiften rörande kyrkoherdarnas och komministrarnas tjänstgöringsförhållanden med hänsyn till förekomst av prästerligt biträde i tjänsten m. m. (Bil. B 1 och B 2).

I sitt av mig härförut omnämnda utlåtande hava kammarkollegiet och statskontoret förmält sig i närvarande läge icke kunna giva anvisning på annan väg till lösning av prästernas semesterfråga än den som följts av den sakkunnige, varvid ämbetsverken tillika anfört, att därest prästmännen nu skäligen ansåges böra tillerkännas semesterrätt, ämbetsverken icke ville motsätta sig det av den sakkunnige framlagda förslaget.

Sina erinringar mot förslaget hava ämbetsverken utvecklat sålunda:

Det framlagda förslaget åsyftar ett möjliggörande av att ur kyrkofonden i vissa fall anvisa bidrag till beredande av semesterledighet åt ordinarie prästmän. Förslaget utgår alltså från ett konstaterande av, att det med ordinarie prästtjänst förenade arbetet är av den art, att det måste anses skäligt, att innehavare av dylik prästtjänst kommer i åtnjutande av semester. Dylik semester skulle enligt förslaget beredas prästmän på två olika sätt. I vissa fall skulle ur kyrkofonden utgå bidrag till prästmannen för de utgifter, han måste vidkännas i form av ersättning åt sin semestervikarie. I övriga fall åter skulle dylikt bidrag icke utgå utan vederbörande prästman vara hänvisad att söka förskaffa sig semesterledighet genom tjänstebyte med annan prästman, det vill säga vardera prästmannen skulle, mot det att han åtnjöte semester viss tid, under lika lång tid uppehålla, jämte egen, den andre prästmannens tjänst. Genom denna uppdelning har ernåtts, att kyrkofondens utgifter för ändamålet kunnat begränsas inom det maximibelopp 100,000 kronor, vartill enligt tidigare förslag kyrkofondens bidrag för semesterfrågans ordnande borde högst uppgå.

Emellertid torde fog förefinnas för antagande, att, därest en gång fastslagits, att ordinarie prästmans tjänst är av den art, att med densamma bör vara förenad semester, en sådan kategoriuppdelning, som det föreliggande förslaget innebär, kommer att väcka opposition och krav framställas på att *alla* ordinarie prästmän skola beredas bidrag ur kyrkofonden till avlönande av semestervikarie. Anledning till ett

dylikt antagande torde föreligga så mycket mer, som förslaget icke innefattar bestämmelser, som garantera de präster, vilka icke kunna erhålla semesterbidrag ur kyrkofonden, semester genom tjänstebyte, utan deras semesterledighet blir beroende av dels möjligheten att med annan överenskomma om tjänstebyte, dels ock domkapitlets sanktion av denna överenskommelse. Ett dylikt tjänstebyte låter väl antagligen relativt lätt ordna sig i många fall särskilt i större pastorat, framför allt i städerna, med ett flertal prästtjänster. I andra fall torde de faktiska förhållandena lägga stora svårigheter i vägen för tjänstebyten, exempelvis i sådana stora ödebygds-, fjäll- och skogspastorat i norra och mellersta Sverige, där den präst, som närmast skulle kunna ifrågakomma såsom vikarie, är boende på plats, avlägset belägen från vederbörande kyrkoherdes eller komministers bostadsort. Å andra sidan torde i vissa mindre pastorat med endast kyrkoherde, på grund av deras ringa storlek och därav följande mindre arbetsbörda för den där anställda prästmannen, möjlighet till semesterfrågans ordnande genom tjänstebyte framstå som lättare än i sådana pastorat inom de norra och mellersta delarna av landet, som nyss antytts. Erinras må härvid, att i motiveringen till det föreliggande förslaget framhållits, att detsamma med sin i viss mån schematiska reglering måste få karaktären av en försöksanordning.

I enlighet med vad sålunda anförts finna ämbetsverken det nu framlagda förslaget kunna väntas leda till ytterligare anspråk på kyrkofonden samt vara behäftat med vissa, delvis av förslagsställaren själv antydda brister. Ifrågasatt har varit att upptaga prästmännens semesterfråga i samband med en allmän omprövning av prästerskapets löneförhållanden. Enär en dylik omprövning knappast torde vara att förvänta inom en närmare framtid samt då i nuvarande läge ämbetsverken icke kunna giva anvisning på annan väg till lösning av semesterfrågan, vilja ämbetsverken, därest emellertid prästmännen skäligen nu böra tillerkännas semesterrätt, icke motsätta sig det föreliggande förslaget.

Ämbetsverken hava slutligen i förevarande sammanhang erinrat, att, om förslaget genomfördes, i efterföljande administrativa bestämmelser syntes böra stadgas, att befattningshavaren skall äga åtnjuta semester eller däremot svarande ledighet allenast, när så kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång.

Departementschefen. Frågan om införande av en allmän rätt till kostnadsfri semester för landets statskyrkopräster berör — såväl med hänsyn till en dylik åtgärds rent lönemässiga betydelse som, kanske framför allt, med hänsyn till dess tjänsteorganisatoriska förutsättningar och konsekvenser — rätt centrala punkter i den gällande regleringen på prästlöneväsendets område. Jag delar den av kyrkomötet uttalade uppfattningen, att detta spörsmål icke lämpligen kan upptagas till en definitiv omprövning annat än i samband med en allmän revision av den prästerliga lönelagstiftningen, då en sådan kan föras fram till aktualitet.

Det föreliggande förslaget har, på sätt framgår av min härförut läm-

nade redogörelse, en väsentligen mindre räckvidd. Det begränsar sig till en reglering, varigenom visst semesterkostnadsbidrag skulle under givna förutsättningar kunna komma en vilobehövande prästman till del. De praktiska svårigheter, som möta för utformningen av ett här åsyftat bidragssystem, äro i ärendet utförligt framhållna. Förslagets karaktär av ett provisorium och, i viss mån, av en försöksanordning är emellertid desslikes understruken. Jag har för egen del funnit förslaget under förhandenvarande omständigheter vara i sakligt hänseende antagligt, men har jag funnit mig böra i förtydligande syfte företaga viss jämkning i förslagets avfattning.

Föredragande departementschefen uppläser härefter förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § lagen den 9 december 1910 om reglering av prästerskapets avlöning samt hemställer,

att Kungl. Maj:t måtte inhämta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner berörda lagförslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att skrivelse i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till kyrkomötet.

Ur protokollet:
Nils Lorichs.

Bilaga
till prot. över eckl.-
ärenden den 9/10 1936.
(åberopad sid. 15)

Kungl. Maj:ts skrivelse till kyrkomötet, nr 7, med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning; given Stockholms slott den 9 oktober 1936.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed inhämta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § lagen den 9 december 1910 om reglering av prästerskapets avlöning[1].

GUSTAF.

Arthur Engberg.

---

[1] Detta förslag, vilket är likalydande med det i kyrkomötets skrivelse (Bil. A till prot. över eckl.-ärenden den 22/1 1937) intagna författningsförslaget, har här uteslutits.

Bil. A.
till prot. över eckl.-
ärenden den 9/10 1936.
(åberopad sid. 6)

Förslag
till
Lag
om ändrad lydelse av 11 §[1] lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning.

Härigenom förordnas, att 11 § lagen den 9 december 1910 om reglering av prästerskapets avlöning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

11 §.

1. — — — — — —

5. Till innehavaren av kyrkoherdetjänsten i pastorat, där — förutom biträdande präst, som enligt vad särskilt är stadgat på eget ansvar sköter kyrkobokföringen för del av pastoratet, — annan präst icke finnes till kyrkoherdens biträde anställd, ävensom till sådan innehavare av komministerstjänst i annexförsamling med egen kyrkobokföring eller i del av församling, utgörande eget kyrkobokföringsdistrikt, vilken icke åtnjuter biträde av adjunkt, må, i enlighet med av Konungen härför meddelade närmare föreskrifter, för beredande åt tjänstinnehavaren, i den mån sådant prövas erforderligt, av semesterledighet under högst trettio dagar av året utgå bidrag ur kyrkofonden med belopp, beräknat efter 75 kronor för hel sådan ledighet under trettio dagar.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i svensk författningssamling.

---

[1] Senaste lydelse, se 1932: 405.

Bil. B 1
till prot. över eckl.-ärenden den 9/10 1936.
(åberopad sid. 13)

Sammanställning för år 1935 över svenska kyrkans prästerskap.

Stift	Pastorat							Församlingar	Ordinarie präster			Extra ordinarie präster						
	En-församlings	Två-församlings	Tre-församlings	Fyr-församlings	Fem-församlings	Sex-församlings	Sammanlagt		Kyrkoherdar	Kommministrar	Sammanlagt	*) Kyrko-adjunkter	Pastoratsadjunkter: Ämbetsbiträden	Pastoratsadjunkter: Vikarier	Tjänstlediga	Stiftsadjunkter	Kontraktsadjunkter	Sammanlagt
I. Uppsala	80	62	15	1	1	—	159	258	159	89	248	27	9	28	5	3	—	72
II. Linköping	67	53	9	3	—	—	132	212	132	65	197	14	19	13	—	2	—	48
III. Skara	13	21½	31	30	15	5	115½	374	116	81	197	8	19	6	4	2	—	39
IV. Strängnäs	53	46	5	2	—	—	106	168	106	55	161	7	14	13	3	2	—	39
V. Västerås	72	22	5	—	—	—	99	131	99	68	167	8	8	14	1	1	—	32
VI. Växjö	56	61	26	—	—	—	143	256	143	103	246	6	21	32	2	2	—	63
VII. Lund	54	140½	9	19	—	—	222½	438	222	63	285	40	36	22	3	4	—	105
VIII. Göteborg	32	50½	28	12	2	—	124½	275	125	93	218	27	33	16	3	2	—	81
IX. Karlstad	36	22½	9	6	2	—	75½	142	75	72	147	5	8	14	3	1	—	31
X. Härnösand	59	22	9	1	—	—	91	134	91	65	156	7	3	16	1	2	—	29
XI. Luleå	49	6	1	—	—	—	56	64	56	72	128	13	2	15	1	3	7	41
XII. Visby	1	16	6	8	1	1	33	94	33	3	36	3	1	5	1	1	—	11
XIII. Stockholm	19	—	—	—	—	—	19	19	19	37	56	19	3	1	—	—	—	23
Tillhopa	591	523	153	82	21	6	1,376	2,565	1,376	866	2,242	184	176	195	27	25	7	614

*) Bland kyrkoadjunkterna ha medräknats: 1 kapellpredikant, 1 fabrikspredikant och 3 stadskyrkopredikanter.

Beteckningar: kh = kyrkoherde; km = komminister; ka = kyrkoadjunkt; pa = pastoratsadjunkt: ämbetsbiträde; pa-v = pastoratsadjunkt: vikarie; kbfd = del av församling, som är särskilt kyrkobokföringsdistrikt; km med kbf = komminister i annexförsamling med egen kyrkobokföring eller i kbfd.

Bil. B 2
till prot. över eckl.-ärenden den 9/10 1936.
(återupptagen sid. 13)

Sammandrag.

Stift, enligt dess nr å tab.	K — y — r — k — o — h — e — r — d — e																										Km med kbf		
	utan biträde	med biträde endast av km med kbf	med biträde — frånsett av km med kbf — av																							Antal pastorat och kyrkoherdar, *Summa*	utan eget biträde	med biträde av 1 pa	*Summa*, km med kbf
			1 ka	1 pa	1 ka + 1 pa	1 km	1 km + 1 ka	1 km + 2 ka	1 km + 1 pa	1 km + 1 ka + 1 pa	1 km + 1 ka + 2 pa	2 km	2 km + 1 ka	2 km + 2 ka	2 km + 1 pa	2 km + 1 ka + 1 pa	3 km	3 km + 1 ka	3 km + 2 ka	3 km + 1 pa	3 km + 1 ka + 1 pa	3 km + 2 ka + 1 pa	3 km + 2 ka + 2 pa	4 km + 1 ka	4 km + 1 pa				
I. . .	78	25	14	3	1	20	6		3	1		3	2				1	1				1				159	40		40
II. . .	61	24	5	14		17	4		2	3			2													132	35		35
III. . .	38	40	4	13	1	13	2		4												1					116	59		59
IV. . .	52	17	3	7		16	2		3	2		2			1										1	106	22		22
V. . .	49	5	2	4		26	4		3			3						1		1				1		99	19		19
VI. . .	55	46	2	12	1	19	1		3			2	1			1										143	68	4	72
VII. . .	131	16	20	21	4	9	7		5	3		1	2	1	1			1								222	24	2	26
VIII. . .	33	31	13	22		10	4	1	2	1	1	1	2		1	1						1	1			125	57	1	58
IX. . .	26	25	5	7		7			1			3					1									75	55		55
X. . .	35	23	3	1		19	3		1	1		5														91	31		31
XI. . .	7	7	7	1		20	4		1			7	2													56	29		29
XII. . .	27	2	2	1			1																			33	2		2
XIII. . .						1	2	2				1	6			3	1	2	1							19	—		—
S:a	[1] 592	[2] 261	80	106	7	177	40	3	28	11	1	28	17	1	3	5	3	5	1	1	1	2	1	1	1	[3] 1,376	[4] 441	7	448
	853																												

[1] därav tillhopa 71 kh med pa-v. [2] därav tillhopa 23 kh med pa-v. [3] därav sammanlagt 853 kh utan biträde av annan präst, frånsett av km med kbf samt av dessa 853 kh inalles 94 kh med pa-v. [4] därav 35 km med pa-v. samt 31 km i särskilda kbfd.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 januari 1937.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

T. f. departementschefen, statsrådet Quensel anför:

Genom en den 9 oktober 1936 dagtecknad skrivelse, nr 7, begärde Kungl. Maj:t kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkände vid skrivelsen fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning. Detta förslag har av kyrkomötet godkänts, vilket kyrkomötet till Kungl. Maj:t anmält i skrivelse den 10 november 1936, nr 17. Kyrkomötets åberopade skrivelse torde få såsom bilaga fogas till detta protokoll (Bil. A).

Föredraganden hemställer härefter, att det av kyrkomötet godkända lagförslaget måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

C. A. Charpentier.

Bil. A
till prot. över eckl.-
ärenden den 22/1 1937.
(åberopad sid. 20)

Kyrkomötets underdåniga skrivelse, nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § lagen den 9 december 1910 om reglering av prästerskapets avlöning.

(Kyrkolagsutskottets betänkande nr 19.)

Till Konungen.

I skrivelse till kyrkomötet den 9 oktober 1936, nr 7, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, förklarat sig vilja inhämta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkände vid skrivelsen fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning.

Lagförslaget är av följande lydelse:

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 11 §[1] lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning.

Härigenom förordnas, att 11 § lagen den 9 december 1910 om reglering av prästerskapets avlöning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

11 §.

1. — — — — —

5. Till innehavaren av kyrkoherdetjänsten i pastorat, där annan präst icke finnes till kyrkoherdens biträde anställd eller där jämte kyrkoherden endast finnes biträdande präst, som enligt vad särskilt är stadgat på eget ansvar sköter kyrkobokföringen för del av pastoratet,

samt till innehavare av komministerstjänst i annexförsamling med egen kyrkobokföring eller i del av församling, utgörande eget kyrkobokföringsdistrikt, där ej denne tjänstinnehavare åtnjuter biträde av adjunkt,

må, i enlighet med av Konungen härför meddelade närmare föreskrifter, för beredande åt tjänstinnehavaren, i den mån sådant prövas

[1] Senaste lydelse, se 1932: 405 och 1934: 617.

erforderligt, av semesterledighet under högst trettio dagar av året utgå bidrag ur kyrkofonden med belopp, beräknat efter 75 kronor för hel sådan ledighet under trettio dagar.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Kyrkomötet får i underdånighet anmäla, att kyrkomötet godkänt ifrågavarande, av Eders Kungl. Maj:t framlagda lagförslag.

Stockholm den 10 november 1936.

Underdånigst:

ERLING EIDEM.

G. H. Berggren.

Stockholm 1937, Ivar Hæggströms Boktryckeri A. B.
370240